

Pöytäkirja 4

KITKAJÄRVIEN MONIMUOTOISUUS, IHMISPERÄISET MUUTOKSET JA NIIDEN HALLINTA (KITKA-MUHA) -HANKKEEN OHJAUSRYHMÄN 4. KOKOUS

Paikka: Posion kunnantalo, kunnanviraston kokoushuone, 2. kerros, Kirkkotie 1, 97900 POSIO

Aika: Maanantaina 8.9.2014 kello 12.

Läsnäolijat:

Olavi Jäkäläniemi, Kuusamon kalastusalue
Heikki Tahkola, ProAgria Oulu Kalatalouskeskus
Simo Tammela, Oulun yliopisto
Pertti Ahola, Metsäkeskus Lappi
Teemu Ulvi, Suomen ympäristökeskus
Jarmo Huhtala, Lapin Ely-keskus
Keijo Pesonen, Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta
Eero Liekonen, ProAgria Lappi
Jouko Jurmu, Etelä-Posion kalastusalue
Pekka Ojala, MTK Kuusamo, Kuusamon yhteismetsä
Satu Maaria Karjalainen, Suomen ympäristökeskus
Tiina Nokela, Suomen ympäristökeskus
Teemu Junntila, Kuusamon kaupunki
Nina Peuhkuri, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, etäyhteydellä Helsingistä
Susan Kunnas, Metsätutkimuslaitos, etäyhteydellä Rovaniemeltä
Seppo Hellsten, Suomen ympäristökeskus, etäyhteydellä Oulusta
Mika Visuri, Suomen ympäristökeskus, etäyhteydellä Oulusta
Anna-Kaisa Ronkanen, Oulun yliopisto, etäyhteydellä Oulusta (saapui klo 12.58)

37. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00, osallistujat esittäytyivät lyhyesti ja esityslista hyväksyttiin.

38. Järjestäytyminen, kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous on päätösvaltainen, jos puolet ohjausryhmään nimetyistä tahoista on läsnä. Kokouksessa on läsnä 12 erillistä toimijatahoa, joten päätösvaltaisuuden vaatima 14 osallistujan raja ei ylity, eikä kokous täten ole päätösvaltainen. Sovittiin, että Kitka-MuHan kolmannen maksatushakemuksen lähettämiseksi rahoittajalle haetaan ohjausryhmän hyväksyntä sähköpostitse.

39. Projektin tilannekatsaus ja hankkeen loppuraportin rakenteen esittely

Satu Maaria Karjalainen esitteli projektin tilannekatsauksen (Liite 1) sekä hankkeen loppuraportin alustavaa rakennetta (Liite 2). Loppuraportti laitetaan hankkeen www-sivuille kaikkien saataville, eikä hankkeella ole varattu rahoitusta tehdä siitä painosta.

Esityksen jälkeen keskusteltiin aiheesta ja todettiin, että Kitkaa on vuosikymmenten saatossa tutkittu laajasti ja on erittäin hyvä saada tutkimustulokset koottua yhteen. Raportin alustava rakenne koettiin selkeäksi ja toivottiin helposti lähestyttävää, maallikonkin silmin luettavaa tekstiä. Teemu Junntila totesi, että ainakin Kuusamon kaupunki olisi halukas teettämään pienen painoksen Kitka-MuHa -hankkeen loppuraportista.

Toivottiin myös, ettei Kitka-MuHan myötä hyvin alkanut toiminta lopu hankkeen loppuessa, vaan alueelle saataisiin myös jatkohankkeita. Todettiin, että tulevaisuudessa uudet kalatalousalueet voivat parhaimmillaan mahdollistaa paikallisten aktiivisemmän osallistumisen.

40. Viimeisimmät seurantatulokset

Tiina Nokela esitteli kevään vesinäytteenottokierroksen ja kesän jokien pohjakiviltä mitattuja a-klorofyllituloksia (Liite 3).

Esityksen jälkeen keskusteltiin aiheesta. Kitka-MuHa-hankkeen vesinäytteenoton keskittyessä rantavyöhykkeen tuntumaan toivottiin myös Ely-keskuksen ottamia Kitkan alueen syvännepaikkojen vesinäytteenottotuloksia loppuraporttiin. Sovittiin, että myös syvännepaikkojen näytteenottojen tuloksia tarkastellaan loppuraportissa.

41. Kitkajärvien ravinnekuormien mallinnus

Simo Tammela esitteli mallinnuksen tämän hetkistä tilannetta (Liite 4).

Esityksen jälkeen keskusteltiin aiheesta. Todettiin, että Naatikkajoen fosfori- ja typpikuorma on suuri ja toivottiin, että tilanne paranee jatkossa. Hyvät toimenpiteet alueella koetaan erittäin tervetulleiksi.

42. Kitkajärvien riskikartta sekä kuulumiset hoidon ja kunnostuksen työryhmäkokouksesta

Teemu Ulvi esitteli Kitkajärvien alueelle laadittuja riskikarttoja sekä hoidon ja kunnostuksen työryhmäkokouksen kuulumisia (Liite 5).

Esityksen jälkeen keskusteltiin aiheesta. Riskikarttamallia pidettiin erittäin selkeänä ja mielenkiintoisena sekä tärkeänä työkaluna tulevaisuuden toimenpiteitä suunniteltaessa. Kartoilla näkyy vuosien 2000 ja 2006 välillä Ala-Kitkalla huomattava metsähakkuiden osuus. Muisteltiin, että 2005 tai 2006 myrsky kaatoi todella paljon puita Ala-Kitkalla ja se selittänee ainakin osittain alueen tilannetta.

Teemu Ulvi kertoi, että Kitka-MuHa-hanke järjestää metsätalousteemapäivän 16.12.2014, jolloin myös seuraava hoidon ja kunnostuksen työryhmäkokous järjestetään. Metsätaloustilaisuus on suunniteltu

alustavasti alkamaan noin klo 12 ja työryhmän kokous noin klo 15. Tilaisuuksista tiedotetaan enemmän lähempänä ajankohtaa.

43. Kolmas maksatushakemus

Mika Visuri esitteli kolmannen maksatushakemuksen (Liite 6). Kokousväellä ei ollut huomautettavaa tai kommentoitavaa maksatushakemukseen. Maksatushakemuksen lähettämiseksi rahoittajalle haetaan ohjausryhmän edustajien hyväksyntä sähköpostitse.

44. Kuulumiset Yli-Kitkaan laskevien jokien kunnostuksesta

Jarmo Huhtala esitteli Lapin Ely-keskuksen Yli-Kitkaan laskevien jokien kunnostuksia (Liite 7). Hän totesi, että Tolvanjoella on tarvetta viedä vielä soraa kutusoraikon tekemiseksi.

Esityksen jälkeen keskusteltiin aiheesta. Kunnostettujen jokien enimmäkseen todella lupaavat sähkökalastustulokset otettiin kokousväessä ilolla vastaan. Kalastuskuntien suureksi ongelmaksi koettiin kuitenkin jokisuiden valvomattomuus. Kuusamon alueelle on koulutettu 52 valvojaa, joten tilanteen toivottiin jatkossa paranevan. Kitkassa on suuri kalastuspaine ja yhteisymmärryksen pääseminen esimerkiksi kalojen alamitoista on ollut kokousväen kokemuksen mukaan usein hankalaa. Niin sanottuja kutuhehtaareja eli lisää kutupaikkoja kaloille tarvittaisiin. Toivottiin, että jatkossa istutettavien taimenten rasvaevät leikattaisiin, jotta ne voitaisiin jatkossa erottaa luonnonkannoista. Toivottiin myös, että jokikunnostuksissa puhuttaisiin hehtaarien lisäksi kunnostettavien alueiden jokikilometreistä.

Tiedusteltiin, liittyykö kalataloudellisiin kunnostuksiin myös valuma-aluekunnostuksia. Jarmo Huhtala kertoi, että käytännön toteutukset ovat vielä tänä päivänä haastavia, mutta siihen pyritään ja yhteistyötä muun muassa Metsähallituksen ja metsäkeskuksen kanssa on asian tiimoilta jo tehty. Lapin Ely-keskuksen alueelle on myös laadittu virtavesien kunnostussuunnitelma.

45. Muut esille tulevat asiat

Satu Maaria Karjalainen kertoi, että hankkeen loppuseminaari on alustavasti suunniteltu järjestettävän hankesuunnitelman mukaisesti Oulangan tutkimusasemalla keskiviikkona 11.2.2015. Ohjelmasta tiedotetaan tarkemmin lähempänä tilaisuutta.

Tiina Nokela muistutti, että ne tahot, jotka eivät voi laskuttaa matkakuluja edustamaltaan organisaatiolta voivat kokouksen jälkeen hakea häneltä matkalaskulomakkeita.

Muita esille tulleita asioita ei ollut.

46. Seuraava kokous

Seuraava ohjausryhmän kokous järjestetään Oulangan tutkimusasemalla loppuseminaarin yhteydessä keskiviikkona 11.2.2015.

47. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokousväkeä aktiivisesta osallistumisesta ja päätti kokouksen klo 14.15.

Jouko Järmi

Puheenjohtaja

Tiina Nokela

Tiina Nokela

Sihteeri

Liitteet

- Liite 1. Tiivistelmä maksatushakemukseen
- Liite 2. Hankkeen loppuraportin alustava rakenne
- Liite 3. Viimeisimmät seurantatulokset
- Liite 4. Kitkajärvien ravinnekuorman mallinnus
- Liite 5. Kitkajärvien riskikartta sekä kuulumiset hoidon ja kunnostuksen työryhmäkokouksesta
- Liite 6. Kolmas maksatushakemus
- Liite 7. Kuulumiset Yli-Kitkaan laskevien jokien kunnostuksesta